

להגיד בפעם האלף

"להגיד בפעם האלף",
"כמה פעמים צריך להגיד לך..."
"לא שמעתי"
"לא ידעתי"

משפטים אלו ודומיהם חוזרים ונאמרים ע"י הורים ומחנכים לעיתים קרובות. הכתוב אינו יכול להביע את טון הדיבור הטעון כעס, הרבה ייאוש, תחינה לנס, נזיפה וחוסר אמון. מצבים כאלה מתפתחים לויכוח, מריבה, איומים וענישה.

האם יתכן כי יש מעט אמת בתירוצים "לא שמעתי", "לא אמרו לנו", או שמא נובעות אי ההבנות והתקלות רק מהתחמקות וחוסר אחריות? בכדי לבחון אפשרות זו, נערוך תרגיל הדמייה ונבחן באמצעותו את תהליכי התקשורת התקינים והמשובשים. אולי נוכל להסיק מסקנות ולהקל על החניכים ועל עצמנו.

מטרת הפעילות:

- א. בדיקת תהליכי תקשורת בין אישית איך זה עובד והיכן הקשיים.
- ב. הבנת תהליכי התקשורת והסקת מסקנות אופרטיביות לשיפורה ותיקונה ובכך להגיע לשיפור האווירה ומערכות היחסים בקבוצה.

אביזרי עזר:

60 קוביות עץ בצבעים מגוונים וצורות שונות. כל גוון או צורה של הקוביות צריך להיות זוגי.

מהלך הפעילות:

1. אולם הפעילות יאורגן באופן הבא: במרכז החדר יעמדו שני שולחנות. ליד כל שולחן נציב כסא, כאשר הכסאות עומדים גב אל גב.
2. הקבוצה מתחלקת לשיבה סביב שני השולחנות.
3. על כל שולחן- מחצית מספר הקוביות בחלוקה מדויקת של הצורות והצבעים.
4. בוחרים שני משתתפים היושבים ליד השולחנות המרכזיים.
5. הוראות למשתתפים:
אחד המשתתפים מתחיל לבנות צורות שונות בעזרת הקוביות שעל שולחנו. עליו להורות על כל פעולה שהוא מבצע לחברו היושב מאחוריו.
מקבל ההוראות צריך לבצע את ההוראות הבניה אך אין באפשרותו לשאול את נותן ההוראות או לתקשר איתו.
6. הקבוצה צופה במתרחש בלי להתערב.

תוצאות המשחק:

אין באפשרותנו לקבל תוצאה זהה אחת בסיום משחקם של זוג משתתפים, אלא התרחשויות שונות המדורגות באופן הבא:

במקרה של תקשורת טובה, מקבל ההוראות יבנה את אותו המבנה שבנה נותן ההוראות. במקרה של תקשורת גרועה, לא יהיה שום דמיון בין שני המבנים. בין שני המקרים יופיעו דרגות שונות של דמיון ושוני, בהתאם לרמת התקשורת שהתקיימה בין הזוגות.

במהלך המשחק, יעקבו המשתתפים בדריכות רבה אחרי המתרחש לפנייהם וירצו מאוד להתערב במתן ההוראות ולעזור למבצען- אך המנחה יאסור זאת. כתוצאה מן האתגר, יבקשו רבים להשתתף בסבב נוסף של אותו המשחק. המשחקים החדשים יישמו בדרך כלל את תיקוני הטעויות שהתרחשו קודם לכן.

תיקון הטעויות מסבב לסבב מוכיח, כי בדיקה איטית של תהליך כלשהו מאירה ומציינת את נקודות התורפה. התיקון נעשה על ידי הקשבה וניתוח של ההוראות בכדי לצפות את המכשולים.

כתוצאה מניסיון פעילות זו מתוודעים המדריכים והחניכים לתפקיד המשמיע והשומע. נותן ההוראות- המשמיע, חייב להתייחס ולהבין את מצבו של השומע, האם הוא מכיר למשל את המילה מאונך, או האם שילוב דימוי בהסבר מוסיף או מקשה, למשל "כמו שביל" בעיני אחד זה ישר ובעיני השני מפותל. לכן צריך להקפיד על מסר בהיר ביותר.

למדריך:

כמה הוראות והודעות אנו מעבירים כל יום לחניכינו?

- * כביסה מקבלים ביום ג' בין השעות 2.30 ל- 3.30
- * שעות החוג הועברו ליום רביעי
- * ביום שישי נחלק מחברות

נסו להודיע הודעות כאלה ומיד לשאול: "מתי מחלקים כביסה?" נקבל מגוון רחב של תשובות, שיבהירו לנו כי חלק לא שמע, חלק לא הבין וחלק לא יזכור.

מדוע קרה הדבר?

מן הסתם חלק מן החניכים לא שמע, חלק חדש או עולה חדש, אחרים פטפטו ולא שמו לב להודעה אם נבין זאת נחסוך מאתנו את ההפתעה שהם לא ידעו-שכחו וכו'.

עלינו לחזור על ההודעה, לוודא כי הילדים יודעים את הימים, לתלות הודעה במועדון, ולהזכיר לילדים ביום הנתון – עוד מעט עליכם ללכת לקבל את הכביסה.

אם נבין ונעשה זאת, נחסוך מצבי חיכוך וכעס והפלא ופלא בסוף הילדים יזכרו.